

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ТАЪЛИМ, ФАН ВА ИННОВАЦИЯЛАР ВАЗИРЛИГИ
ДЕНОВ ТАДБИРКОРЛИК ВА ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ**

**08.00.07 – "МОЛИЯ, ПУЛ МУОМАЛАСИ ВА КРЕДИТ"
ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА ТАЯНЧ ДОКТОРАНТУРАГА
КИРУВЧИ ТАЛАБГОРЛАР ТАЯНЧ ДОКТОРАНТУРАГА КИРИШ
ИМТИҲОНИ УЧУН**

ДАСТУР

Денов– 2023

КИРИШ

Республикамизда банк-молия соҳасидаги ислохотларни чуқурлаштириш ва уларнинг кўламини кенгайтириш масалалари энг устувор йўналишлардан бири бўлиб қолмоқда.

Ўтган йиллар мобайнида мустақил тараққиёт даврда иқтисодиётда бозор ислохотлари босқичма-босқич амалга оширилгани ва банк-молия тизими пухта ўйлаб олиб борилгани макроиқтисодий барқарорликни, иқтисодиётнинг юқори суръатлар билан ўсишини, инфляцияни прогноз кўрсаткичлари даражасида саклаб қолишни таъминлади. Айни вақтда мамлакатимиз босиб ўтган тараққиёт йўлининг чуқур таҳлили, бугунги кунда жаҳон бозори конъюнктураси кескин ўзгариб, глобаллашув шароитида рақобат тобора кучайиб бораётгани давлатимизни янада барқарор ва жадал суръатлар билан ривожлантириш учун мутлақо янгича ёндашув ҳамда тамойилларни ишлаб чиқиш ва рўёбга чиқаришни тақозо этмоқда.

Янги Ўзбекистон иқтисодиётини янада ривожлантириш борасида бир қанча стратегик вазифалар турибди. Янги Тараққиёт стратегиясини таъминлаш учун таркибий изчил ислохотларни амалга ошириш даркор. Президентимиз томонидан бош мезон сифатида илгари сурилган “Ҳаракатлар стратегиясидан – Тараққиёт стратегияси сари!” ғоясини ҳаётга татбиқ этишда илм-маърифат ва инновация асосий таянч устунларга айланади.

Миллий иқтисодиётимизни шакллантириш шароитида банк-молия ва саноат соҳаси тараққиётига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Бунда иқтисодиёти ривожланаётган мамлакатлар сингари Ўзбекистонда ҳам тижорат банклари ресурсларини фаол тарзда турли саноат корхоналарининг капиталлашув даражаси ва молиявий барқарорлигини таъминлашга жалб қилиш муҳим ўрин тутди.

08.00.07 – “Молия, пул муомаласи ва кредит” ихтисослиги бўйича таянч докторантурага кирувчи талабгорлар имтиҳони дастури тузишда юқорида қайд этилган мақсад ва вазифалардан келиб чиқилди.

Дастур 08.00.07 – “Молия, пул муомаласи ва кредит” ихтисослиги бўйича таянч докторантурага кирувчи талабгорлар кириш имтиҳони учун имтиҳонларга тайёрланиш ва уни топшириш учун мўлжалланган.

08.00.07-“Молия, пул муомаласи ва кредит” ихтисослиги бўйича таянч докторантура институтига кириш синовлари саволлари

1. Молиянинг ижтимоий-иқтисодий моҳияти.
2. Молиянинг функциялари ва молия механизми.
3. Молия тизимининг соҳалари ва бўғинлари.
4. Хўжалик юритувчи субъектлар молияси
5. Молиявий қарорлар ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.
6. Уй хўжаликлари қабул қиладиган молиявий қарорлар ва уларнинг асосий турлари.
7. Молиявий сиёсат, унинг асосий хусусиятлари ва мақсади.
8. Молиявий сиёсатни амалга оширишнинг асосий методологик принциплари.
9. Молиявий бошқарув органлари ва уларнинг вазифалари.
10. Молия тизимини умумий бошқариш ва уни амалга оширувчи органлар.
11. Молиявий назоратни ташкил этишнинг асосий принциплари.
12. Молиявий назоратнинг шакллари. Молиявий назоратни амалга ошириш жараёнида фойдаланиладиган методлар.
13. Давлат молиявий назорати органларининг вазифалари ва функциялари.
14. Молиявий тизимда молиявий оқимларнинг тугган ўрни.
15. Хўжалик юритувчи субъектлар молиясининг иқтисодий моҳияти ва унинг вазифалари.
16. Фойда, уни шакллантириш ва ундан фойдаланиш.
17. Молиявий риск тушунчаси ва унинг моҳияти.
18. Давлатнинг иқтисодий-ижтимоий ривожланиш дастурларини молиявий таъминлаш масалалари.
19. Коронавирус пандемияси шароитида молиявий тартибга солиш чоралари.
20. Коронавирус пандемиясининг молия тизимига таъсири.
21. Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатини такомиллаштириш концепциясининг асосий йўналишлари
22. Давлат бюджетини даромадларини шакллантириш ва прогноزلантириш масалалари.
23. Давлат бюджети харажатларини режалаштириш ва молиялаштириш.
24. Давлат бюджетининг ижтимоий-иқтисодий моҳияти.
25. Давлат бюджетининг иқтисодий категория, моддий тушунча, ҳуқуқий категория сифатида амал қилиши.
26. Давлат қарзларини бошқариш ва молиялаштириш
27. Консолидациялашган бюджет тушунчаси, унинг тузишнинг зарурлиги ва мақсади.
28. Бюджет тизими бюджетлари ўргасидаги ўзаро муносабатлар шакллари

29. Марказий ва маҳаллий давлат ҳокимияти органларининг бюджет тизимини бошқариш соҳасидаги ваколатлари
30. Бюджетлар даражалари ўртасида даромадлар ва харажатларнинг тақсимланиши
31. Бюджет таснифининг моҳияти. Бюджет таснифини тузишнинг асосий тамойиллари
32. Давлат бюджети тақчиллигини қоплаш манбалари таснифи, таркиби
33. Давлат бюджетининг ижтимоий мақсадлардаги харажатлари таркиби
34. Давлат бюджети тақчиллигини қоплашнинг ички ва ташқи манбалари
35. Ўзбекистон Республикасида бюджет жараёнини ташкил этилиши ва унинг асосий босқичлари
36. Харажатлар сметаси – бюджет ташкилотлари молиявий режаси сифатида
37. Бюджет ташкилотларининг бюджетдан ташқари маблағлари, манбалари ва фойдаланиш йўналишлари
38. Аҳолини ижтимоий муҳофаза қилишнинг зарурлиги, шакллари ва молиявий манбалари
39. Давлат бюджетининг ижтимоий таъминот харажатлари
40. Давлат молиявий назоратининг турлари, шакллари ва усуллари
41. 2020 йилда Давлат бюджет-солиқ сиёсатининг асосий йўналишлари
42. Бюджетнома ва унинг таркиби
43. Давлат мақсадли жамғармалари, уларнинг таркиби, молиявий манбалари ва маблағларидан фойдаланишнинг асосий йўналишлари.
44. Давлат бюджетининг солиқли даромадлари ва уларнинг таркиби
45. Давлат бюджетининг солиқсиз даромадлари ва уларнинг таркиби
46. Давлат бюджетининг иқтисодий мақсадлардаги харажатлари, таркиби ва асосий йўналишлари
47. Пенсия таъминоти билан боғлиқ ислохотлар ва уларнинг асосий йўналишлари
48. Давлат харидлари ва уларни ташкил этиш
49. Маҳаллий бюджетларнинг бириктирилган ва тартибга солувчи даромадларини шакллантириш
50. Маҳаллий бюджетларнинг харажатлари тизими
51. Халқаро молия муносабатлари ривожланишига хос бўлган замонавий тенденсиялар.
52. Жаҳон молиявий муҳити ва унда халқаро молия муносабатларининг тугган ўрни.
53. Миллий иқтисодиёт ривожланишида халқаро молия муносабатларининг роли ва аҳамияти.
54. Глобаллашув жараёнининг асосий манбалари, омиллари ва ривожланиш босқичлари.
55. Глобаллашувнинг миллий иқтисодиёт барқарорлигига таъсири.
56. Жаҳон молиявий архитектурасининг моҳияти ва таркибий тузилмаси.

57. Халқаро молия тизимининг моҳияти, таркиби ва ривожланиш хусусиятлари.
58. Халқаро молиявий марказлар ва уларнинг ривожланиш хусусиятлари.
59. Халқаро капитал ҳаракатининг моҳияти ва халқаро молия бозорининг таркибий тузилиши.
60. Валюта сиёсати ва унинг асосий шакллари.
61. Валюта рискинни бошқариш усуллари ва уларнинг моҳияти.
62. Молиявий деривативлар моҳияти ва уларга хос хусусиятлар.
63. Халқаро кредитнинг асосий шакллари.
64. Халқаро лизинг операциялари.
65. Халқаро ҳисоб-китобларнинг таркиби хамда уларга хос хусусиятлари ва шакллари.
66. Тўлов баланснинг таркиби хамда уларга хос хусусиятлар.
67. Тўлов балансига таъсир этувчи омиллар ва уни тартибга солишнинг асосий усуллари.
68. Жаҳон банки гуруҳи ва унга кирувчи ташкилотлар фаолияти.
69. Трансмиллий корпоратсиялар фаолиятининг асосий хусусиятлари ва ривожланиш босқичлари.
70. Жаҳонда молия-саноат гуруҳлари шаклланиши ва ривожланишининг асосий жиҳатлари.
71. Халқаро иқтисодий интеграциянинг моҳияти, мақсади ва асосий шарт-шароитлари.
72. Ўзбекистонда ташқи иқтисодий фаолиятни ривожлантириш чора-тадбирлари.
73. Молиявий инқирознинг моҳияти ва хусусиятлари.
74. Халқаро молия ташкилотларининг асосий функциялари ва мақсадлари.
75. Валюта тизимининг моҳияти ва унинг асосий турлари.
76. Жаҳон валюта тизими ва унинг ривожланиш босқичлари.
77. Европа валюта тизими ривожланишининг замонавий тенденциялари.
78. Валюта курснинг моҳияти ва унинг турлари ва унга таъсир этувчи омиллар.
79. Муддатли валюта операциялари.
80. Халқаро валюта бозори ва ундаги операциялар.
81. Халқаро корпоратсиялар ва уларнинг асосий шакллари.
82. Халқаро бирлашиш ва кўшиб олишлар ривожланишининг ўзига хос хусусиятлари.
83. Халқаро иқтисодий интеграциянинг моҳияти, вазибалари ва интеграцион бирлашмаларнинг асосий шакллари.
84. Тўлов баланснинг моҳияти ва таркиби.
85. Халқаро молия бозори ва унинг таркибий тузилмаси.
86. Халқаро капитал ҳаракатининг замонавий тенденциялари.
87. Халқаро молия бозорини тартибга солишнинг асосий усуллари.
88. Ўзбекистоннинг ташқи иқтисодий фаолият соҳасидаги асосий вазибалари.
89. Ташқи иқтисодий фаолиятни ривожлантиришнинг устувор йўналишлари.

90. Ўзбекистоннинг халқаро молия ташкилотлари билан ўзаро ҳамкорлик алоқалари.
91. Айланма маблағлар ва мижозларнинг кредитга лаёқатлилигини баҳолаш усуллари
92. Банк хизматлари оммабоплигини ошириш бўйича қабул қилинган қарор асосида тижорат банклари ва кредит ташкилотлари фаолиятига оид қандай ўзгаришлар жорий этилди ва улардан кўзланган мақсад нималардан иборат?
93. Банк хизматлари оммабоплигини ошириш бўйича қўшимча қандай қарор қабул қилинди, унда Марказий банкка бириктирилган асосий вазифа ва йўналишлар нималардан иборат?
94. Активлар сифатини таснифлаш, тижорат банклари томонидан улар бўйича эҳтимолий йўқотишларни қоплаш учун захираларни шакллантириш ва ундан фойдаланиш тартиби?
95. Валюта сиёсатини либераллаштириш бўйича давлат иқтисодий сиёсатининг устувор йўналишлари этиб нималар белгиланган, ушбу масала қайси фармонда белгилаб қўйилган?
96. Кредитнинг таъминоти ва унинг шакллари
97. Тижорат банкларининг тўловга лаёқатлиги ва ликвидлиги
98. Тижорат банклари капитали манбалари, микдори ва етарлилигига қўйилган талаблар
99. Тижорат банклари рисклари ва уларни бошқариш усуллари
100. Тижорат банкларининг даромадлари, харажатлари ва фойдаси
101. Тижорат банкларининг депозит сиёсати, унинг мақсади ва вазифалари
102. Тижорат банкларининг жалб қилинган маблағлари, таркиби ва улар билан боғлиқ асосий муаммолар
103. Тижорат банкларининг инвестицион операциялари, уларни ривожлантиришдаги муаммолар ва ечимга қаратилган вазифалар
104. Тижорат банкларининг кредит сиёсати, унинг мақсади ва вазифалари
105. Тижорат банкларининг ликвидлиги, турлари ва уларни аниқлаш ҳамда баҳолаш тартиби
106. Тижорат банкларининг факторинг ва лизинг операциялари
107. Тижорат банкларининг фоиз сиёсати
108. Тижорат банкларининг янги хизмат турлари ва уларни кенгайтириш имкониятлари
109. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 9 январдаги “Ўзбекистон Республикаси Марказий банкнинг фаолиятини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-5296-сон Фармонда Марказий банкнинг қандай устувор йўналишлари белгилаб берилди ва уларни амалга ошириш йўллари нималардан иборат?
110. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегиясида Марказий банк ва тижорат банкларига бириктирилган асосий вазифалар ва қўтилаётган натижалар нималардан иборат?

111. Ўзбекистонда валюта сиёсатини либераллаштириш бўйича қабул қилинган қарорларнинг асосий сабаби ва мақсади нималардан иборат?
112. Банк кредитининг таъминоти, турлари ва унинг аҳамияти.
113. Банк мижозларини очиқ ва ёпиқ кредит линияси бўйича кредитлаш.
114. Банк ресурслари ва уларни таркиби.
115. Банк рисклари ва уларнинг турлари.
116. Банкдан ташқари пул айланмасини қисқартириш бўйича чора-тадбирлар.
117. Банкларнинг андеррайтинг операциялари.
118. Тижорат банклари фоиз сиёсати ва уни банк фаолиятидаги ўрни.
119. Тижорат банклари томонидан мижозларни контокоррент ва овердрафт шаклида кредитлаш.
120. Қорхонанинг кредитга лаёқатлилигини баҳолашда қўлланиладиган асосий кўрсаткичлар ва уларни аниқлаш тартиби.
121. Кредит баҳоси ва унга таъсир этувчи омиллар.
122. Кредитларни сифат жиҳатдан таснифланиши ва улар бўйича захира ташкил қилиш.
123. Марказий банкнинг қайта молиялаштириш сиёсатининг мазмуни ва аҳамияти.
124. Марказий банкнинг мажбурий захира сиёсати ва унинг тижорат банклари ликвидлилигига таъсири.
125. Криптовалютанинг моҳияти ва унинг турлари.
126. Биткоин ва унинг ишлаш принциплари.
127. Блокчейн ва унинг Ўзбекистон учун фойдали жиҳатлари.
128. Ўзбекистон тижорат банклари ликвидlilik ҳолати ва ликвидlilik кўрсаткичлари.
129. Ўзбекистонда пул агрегатлари ва уларнинг турлари.
130. Ўзбекистон республикаси Марказий банкнинг бош мақсади ва асосий вазибалари.
131. Револвер кредити ва уни бериш тартиби.
132. Банкларда соф фоизли спред ва маржани аниқланиши.
133. Тижорат банки капиталининг етарлиги кўрсаткичлари ва аҳамияти.
134. Тижорат банки кредит портфелини диверсификациялаш.
135. Тижорат банки кредит сиёсати ва унинг мезонлари.
136. Тижорат банки кредитлаш жараёни ва унинг босқичлари.
137. Банк активларининг рисклилиқ даражаси бўйича гуруҳланиши.
138. Тижорат банклари активлари таркиби ва актив операциялар.
139. Тижорат банкларининг пассив операциялари ва уларни таҳлили.
140. Тижорат банклари томонидан синдикатлашган кредитларни бериш тартиби.
141. Тижорат банклари устав фондининг минимал миқдориға қўйиладиган талаблар ва унинг манбалари.
142. Тижорат банкларини рўйхатга олиш ва уларға лицензия бериш тартиби.
143. Тижорат банкларининг активларининг ликвидlilik даражасига кўра

- гуруҳланиши.
144. Тижорат банкларининг депозит ва нодепозит операциялари тавсифи.
  145. Тижорат банкларининг кредит потенциали ва уни ҳисоблаш тартиби.
  146. Тижорат банкларининг рентабеллик кўрсаткичлари.
  147. 2020-2025 йилларга мўлжалланган Ўзбекистон Республикасининг банк тизимини ислох қилиш стратегияси нималардан иборат?
  148. Инфляциясион таргетлаш режимида босқичма-босқич ўтиш орқали пул-кредит сиёсатини такомиллаштириш тўғрисида нималарни биласиз?
  149. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида чет эл инвестицияларини амалга ошириш шакллари.
  150. Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги чет эл инвестициялари иштирокидаги корхоналар.
  151. Инвестиция фаолиятини тартибга солишда давлатнинг роли.
  152. Ўзбекистон Республикасидаги чет эл инвесторларига берилган молиявий имтиёзлар.
  153. Ўзбекистон Республикасининг инвестиция сиёсати ва унинг асосий тамойиллари.
  154. Чет эллик инвесторлар ҳуқуқларининг кафолатлари.
  155. Ўзбекистон Республикасида инвестицияларга оид меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар мазмуни.
  156. Худуд инвестиция мухити ва унга таъсир этувчи омиллар.
  157. Давлат Инвестиция дастурининг мақсади, шакллантириш тартиби ва молиялаштириш манбалари.
  158. Ўзбекистон иқтисодийётига чет эл инвестицияларини жалб этишнинг объектив зарурлиги.
  159. Реал инвестицияларни молиялаштириш манбалари ва усуллари.
  160. Ўзбекистон Республикаси ҳудудида капитал курилишда танлов савдо(тендер)ларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби.
  161. Узоқ муддатли кредитлаш ва уни расмийлаштириш тартиби.
  162. Кредитланаётган лойиҳанинг комплекс экспертизаси.
  163. Инвестицияларни молиялаштиришнинг ноанъанавий усуллари.
  164. Лизинг ва унинг инвестиция фаолиятидаги аҳамияти ва афзалликлари.
  165. Инвестиция рисклари ва уларни пасайтириш йўллари.
  166. Инвестиция рискларининг асосий белгилари бўйича туркумланиши.
  167. Капитал курилишни амалга ошириш усуллари, уларнинг афзалликлари ва камчиликлари.
  168. Марказлаштирилган манбалар ҳисобига амалга ошириладиган капитал курилишни молиялаштириш босқичлари.
  169. Форфейтинг, унинг мазмуни ва амалга ошириш тартиби.
  170. Инвестицияларни лойиҳавий молиялаштириш мазмуни, босқичлари.
  171. Ўзбекистонда лизинг муносабатларининг ҳуқуқий асослари.
  172. Инвестиция лойиҳалари самарадорлигини баҳолашнинг моҳияти ва аҳамияти.

173. Инвестиция лойиҳалари самарадорлигини баҳолаш усуллари.
174. Инвестиция рискларини баҳолаш усуллари.
175. Ўзбекистонда ЭИЗларга доир меъёрий- ҳуқуқий ҳужжатларнинг мазмуни.
176. Тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларнинг таркиби ва ривожланиш динамикаси.
177. Инвестиция нормаси ва унга таъсир этувчи омиллар.
178. Оффшор зоналар тушунчаси, унинг географик таркиби ва гуруҳланиши.
179. Эркин иқтисодий зоналарни ташкил этиш ва бошқаришнинг хориж тажрибаси.
180. Хорижий инвестицияларни кафолатловчи ва тартибга солувчи махсус халқаро ташкилотлар.
181. Тўғридан-тўғри хорижий инвестицияларнинг таркиби ва ривожланиш динамикаси.
182. Инвестиция лойиҳаларини хорижий кредит линиялари орқали молиялаштиришнинг ўзига хос хусусиятлари.
183. Пул оқимларини баҳолашда дисконтлаштириш ва ўстириш жараёнлари.
184. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ корпоратив молияни ривожлантириш масалалари
185. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ молия бозорини ривожлантириш масалалари
186. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегиясига мувофиқ қимматли қозғалар бозорини ривожлантириш масалалари
187. Корпоратив молияни ташкил этишнинг иқтисодий мазмуни, мақсади ва вазифалари
188. Корпоратив молиянинг концептуал асослари
189. Корхоналарда молиявий бошқарувнинг ташкилий хусусиятлари
190. Қимматли қозғалар даромадлиги ва рисклилиқ даражаси
191. Корпоратив қимматли қозғалар турлари, қўлланиш хусусиятлари
192. Корхоналар молиявий ҳолатини баҳоловчи кўрсаткичлар ва уларни аниқлашнинг аҳамияти
193. Корпоратив молиянинг ахборот таъминот базаси ва ундан фойдаланувчилар
194. Корпоратив облигатсияларнинг корхона ривожига аҳамияти
195. Корхоналарнинг қисқа ва узок муддатли молиялаштириш манбалари
196. Корхоналар ликвидлилигини аниқлаш ва уни ошириш масалалари
197. Корхоналар молиявий ҳолатига таъсир этувчи омиллар
198. Корхоналарда нарх шаклланиш босқичлари
199. Риск-менежментнинг асосий функциялари
200. Корхоналарда дебиторлик қарзлари ва уларни самарали бошқариш йўллари
201. Корхоналарда молиявий инкироз юзага келишининг объектив ва субъектив сабаблари ва уларни бартараф этиш йўллари
202. Корпоратив молиявий режалаштириш ва уни ишлаб чиқиш тамойиллари
203. Корхоналарни молиявий соғломлаштириш ва унинг асосий йўналишлари

204. Корхоналар молиявий-хўжалик фаолиятини солиқлар орқали рағбатлантириш
205. Корхоналарда инвестицион фаолиятини самарали бошқариш йўллари
206. Маҳсулот ишлаб чиқариш таннархи ва уни камайтириш йўллари
207. Компаниялар инвестицион портфелини шакллантириш ва самарали бошқариш йўллари
208. Корхона харажатларининг турлари ва уларни оптималлаштириш йўллари
209. Қимматли қоғозлар бозорининг молия бозоридаги ўрни
210. Қимматли қоғозларнинг таснифланиши ва ўзига хос хусусиятлари
211. Фонд бозори фаолият хусусиятлари
212. Ҳосилавий қимматли қоғозларнинг турлари ва ўзига хос хусусиятлари
213. Қимматли қоғозлар эмиссияси тартиби
214. Ақция ва облигатсиялар, уларнинг умумий ва фарқли жиҳатлари
215. Давлат қимматли қоғозлари, уларнинг қўлланиш хусусиятлари
216. Оддий ва имтиёзли акциялар, уларнинг фарқли ва умумий хусусиятлари
217. Молия бозори институтлари, уларнинг фаолият хусусиятлари
218. Қимматли қоғозлар курслари, уларга таъсир этувчи омиллар
219. Иқтисодийтн модернизатсиялаш шароитида солиқлар ва ва бошқа мажбурий тўловларнинг бюджет даромадларидаги салмоғи ҳамда уларнинг ўзгариш динамикаси.
220. Ўзбекистон Республикасининг солиқ сиёсатининг ўзига хослиги ва иқтисодийтн модернизатсиялаш шароитидаги аҳамияти.
221. Юридик ва жисмоний шахсларни солиққа тортишда ўхшашлик ва фарқли жиҳатлар.
222. Солиқ тизимининг ҳуқуқий асослари, солиқ тўловчиларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари.
223. “Давлат солиқ хизмати тўғрисида”ги қонуннинг мазмуни ва аҳамияти
224. Солиқларнинг иқтисодий моҳияти ва объекти бўйича гуруҳларга бўлиниши.
225. Тўғри ва эгри солиқларнинг иқтисодий моҳияти ҳамда уларнинг бюджет даромадларидаги аҳамияти.
226. Юридик шахслардан ундириладиган фойда солиғининг аҳамияти ва уларнинг корхоналар молия-хўжалик фаолиятига таъсири, солиқ объекти ва базаси.
227. Фойда солиғи базасини аниқлашда жами даромадлар таркиби ва улардан чегирмаларни келтириб ўтинг.
228. Фойда солиғи бўйича имтиёзлар ва уларнинг ўзига хос хусусиятлари.
229. Давлат бюджетни даромадларини шакллантиришда А.Лаффер эгри чизигининг иқтисодий моҳиятини изохлаб беринг.
230. Фойда солиғининг амалдаги ставкалари солиқ ҳисоботларини тақдим этиш ва тўлов муддатлари.
231. Жисмоний шахсларнинг меҳнат ҳақи шаклида оладиган даромадларини солиққа тортиш тартиби.
232. Жисмоний шахслар даромадларини декларациялаш тартиби ва ундаги муаммолар.

233. Жисмоний шахслар даромад солиғини ҳисоблаш тартиби, солиқдан берилган имтиёзлар ва уларнинг гуруҳланиши.
234. Тадбиркорлик фаолиятининг айрим турлари билан шуғулланувчи юридик ва жисмоний шахсларга қатъий белгиланган солиқнинг моҳияти ва аҳамиятини таърифлаб беринг.
235. Микрофирма ва кичик корхоналарни солиққа тортишнинг ўзига хослиги ва соддалаштирилган солиқ аҳамиятини очиб беринг.
236. Ягона солиқ тўлови таркибига киритиш мезонлари, солиқ объекти ва базаси.
237. Микрофирма ва кичик корхоналар учун ягона солиқ тўлови ставкалари ва солиқ тўловини кечиктириш тартиби.
238. Савдо ва умумий овқатланиш корхоналарини солиққа тортишнинг ўзига хос хусусиятлари.
239. Қўшилган қиймат солиғининг иқтисодий моҳияти ва унинг мамлакатимизда жорий қилиниши, солиқ объекти ва ставкалари.
240. Қўшилган қиймат солиғини ҳисоблаш тартибларининг ўзига хос хусусиятлари.
241. Импорт қилинадиган товарларга қўшилган қиймат солиғини ҳисоблаш тартиби.
242. Аксиз солиғининг иқтисодий моҳияти ва ўзига хос хусусиятлари.
243. Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқариладиган ва хорижий давлатлардан импорт қилинадиган аксизости товарларига нисбаган аксиз солиғи ставкалари ҳамда уни ундириш тартиби.
244. Юридик шахслардан олинадиган мол-мулк солиғи, унинг объекти ва солиқ ставкалари.
245. Жисмоний шахсларнинг мулкый даромадларини солиққа тортишнинг ўзига хос жиҳатлари.
246. Юридик шахслардан ундириладиган ер солиғи, унинг объекти ва солиқ ставкалари.
247. Ер қаъридан фойдаланганлик учун солиқнинг иқтисодий моҳияти, солиқ объекти ва ставкалари.
248. Давлат мақсадли жамғармаларига ажратмаларининг ўзига хос хусусиятлари.
249. Молиявий жазо чоралари ва уларни қўллаш тартиби.
250. Сув ресурсларидан фойдаланганлик учун солиқнинг иқтисодий тмоҳияти ва солиқ объекти.
251. Жисмоний шахслардан олинадиган мол-мулк солиғи, унинг объекти ва солиқ ставкалари.
252. Жисмоний шахслардан олинадиган ер солиғи, унинг объекти ва солиқ ставкалари.
253. Аксиз солиғини ҳисоблаш ва бюджетга тўлаш тартиби.
254. Суғуртанинг иқтисодий моҳияти ва унинг ўзига хос функсиялари.
255. Суғуртанинг иқтисодиётдаги аҳамияти ва роли.
256. Суғурта фаолиятининг ҳуқуқий асослари.
257. Суғурта соҳалари ва уларнинг классификацияси.

258. Транспорт воситалари эгаларининг фуқаролик жавобгарлигини суғурталаш механизми.
259. Иш берувчиларнинг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш механизми.
260. Ташувчиларнинг фуқаролик жавобгарлигини мажбурий суғурталаш амалиёти.
261. Суғурта ташкилотларининг молияси ва унинг гуруҳланиши.
262. Суғурта ташкилотларининг даромадлари ва харажатларининг гуруҳланиши.
263. Суғурта ташкилотининг тариф сиёсати.
264. Суғурта бозори ва унинг мамлакат молия бозоридаги ўрни.
265. Суғурта ташкилотларининг инвестицион сиёсати тамойиллари.
266. Суғурта захиралари ва уларнинг туркумланиши.
267. Ўзбекистон суғурта бозорининг асосий кўрсаткичлари тахлили
268. Мамлакат суғурта бозорида қайта суғуртанинг ўрни.
269. Суғурта фаолиятини солиққа тортиш асослари.
270. Жавобгарлик суғуртаси ва унинг иқтисодий аҳамияти.
271. Қишлоқ хўжалиги рисклари ва уларни суғурталаш механизми.
272. Суғуртада риск ва уларнинг классификацияси.
273. Суғурта фаолиятининг молиявий барқарорлиги кўрсаткичлари.
274. Шахсий суғурта унинг кенг тарқалган турлари.
275. Мол-мулкларни суғурталашнинг механизми тахлили.
276. Қишлоқ хўжалиги ҳайвонларини суғурталашнинг ўзига хос хусусиятлари.
277. Суғурта фаолиятини давлат томонидан тартибга солиш усуллари ва шакллари.
278. Суғурта соҳасидан олиб борилаётган давлат сиёсатининг устувор йўналишлари.
279. Банк рискларини суғурталаш амалиёти тахлили.
280. Суғуртада риск менежментининг аҳамияти.
281. Суғурта ташкилотларининг ташкилий-ҳуқуқий асослари.
282. Суғурта ташкилотларига суғурта захираларини жойлаштиришга қўйиладиган талаблар.
283. Суғурта соҳасини ривожлантиришнинг асосий йўналишлари.
284. Гаровга қўйилган мол-мулкларни суғурталаш тартиби ва механизми.
285. Суғурта фаолиятини лизенсиялаш механизми .
286. Молиявий рисклар ва уларни суғурталаш усуллари.
287. Ҳаёт суғуртаси ва унинг ташкил этилиши
288. Суғурта воситачилари ва уларнинг фаолияти йўналишлари.

ТАВСИЯ ЭТИЛАДИГАН АДАБИЁТЛАР

1. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016. - 48 б.
2. Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб интизом ва шахсий жавобгарлик – хар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қоидаси бўлиши керак. – Т.: “Ўзбекистон”, 2017. - 103 б.
3. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон, демократик Ўзбекистон давлатини биргалликда барпо этамиз. Ўзбекистон Республикаси Президенти лавозимига киришиш тантанали маросимида бағишланган Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги нутқ. – Т.: “Ўзбекистон”, 2016. - 56 б.
4. Алехин Б.И. Рынок ценных бумаг. Введение в фондовые операции.-Самара: Самвен, 1992.
5. Биржевое дело: Учебник / Под. ред. В.А. Галанова, А.И. Басова. - М.: Финансы и статистика, 1998.
6. Бутиков И. Л. Қимматли қоғозлар бозори. -Тошкент: Консадитинформ, 2001.
7. Вахобов А., Маликов Т. Молия: умумназай масалалар. Ўқув қўлланма. – Тошкент: Молия-иқтисод, 2008.
8. Вылкова Е.С., Романовский М.В. Налоговое планирование. –СПб.: Питер, 2004.–193 с.
9. Гизатуллин Х.Н., Зарипова И.Р. Формирование и проблемы расширения самостоятельности местных бюджетов в условиях рыночных отношений. 2-изд. – Уфа: Институт экономики УрО РАН, 2001 г.
10. Гитман Л.Дж., М.Д.,Джоник. Основы инвестирования.-М.: Дело, 1997.
11. Долженкова Л.Д. Влияние экономики США на положение в мировом хозяйстве // Банковское дело, №6, 2001.—с 2-7.
12. Доронин И.Г. Новые явления и тенденции в экономике и на финансовом рынке западных стран//Деньги и кредит. -Ташкент, 2003.-№9,—с.59-61.
13. Жўраев А. Давлат бюджети даромадларини шакллантиришинг самарали йўллари. -Т.: Фан, 2004. - 243 б.
14. Завалишина И.А. Солиқлар: назария ва амалиёт. - Т.: "Иқтисодийёт ва ҳуқук дунёси" нашриёт уйи, 2005. - 544 б.
15. Зайналов Ж.Р. Солиқлар ва солиққа тортиш. - С: Самарканд кооператив институти, 2002. - 366 б.
16. Йўлдошев М., Турсунов Й. Молия ҳуқуқи. – Т.: Молия, 2000. -212 б.
17. Кейнс Дж. Общая теория занятости, процентов и денег. Пер. с англ. Общ. Ред. А.Г. Милейковского и И.М. Осадчей. - М.: « Прогресс», 1978
18. Килиячков А. А., Чаадаева Л. Д. Рынок ценных бумаг и биржевой дело.-М: ИКисть, 2000
19. Ковзанадзе И.К. Достаточность капитала - ключевой элемент устойчивости

коммерческого банка // Банковское дело, №12, 2001. — с.5-8

20. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономикс: принципы, проблемы и политика / Пер. 16-го англ. изд. — М.: ИНФРА-М, 2006. — 940 с.
21. Маликов Т.С. Солиқлар ва солиқка тортишинг долзарб масалалари. - Т.: Академия, 2002. - 204 б.
22. Маликов Т. Молия: хўжалик юритувчи субъектлар молияси Тошкент: Молия-иқтисод, 2009.
23. Маликов Т., Хайдаров Н. Молия: умумдавлат молияси. – Тошкент: Молия-иқтисод, 2009.
24. Миркин Я. М. Ценные бумаги и фондовый рынок.-М: Перспектива, 1995
25. Пушкарева В.М. История финансовой мысли и политики налогов. -М.: Фынанысы и статистика, 2003. - 256 с.
26. Рубцов Б. Б. Зарубежные фондовые рынки. - М: Финансы и статистика, 1996
27. Рынок ценных бумаг и его финансовые институты: Учебное пособие/ Под. ред. В.С. Таркановского, - СПб: АО «Комплект», 1994.
28. Собиров Х.Р. Ўзбекистоннинг давлат молияси тарихи. -Т.: "Таълим манбаи" жамияти, 2002. - 152 б.
29. Финансы. /Под ред. Л.А. Дробозиной -М.: ЮНИТИ, 2003. - 350 с.
30. Хайдаров Н. Молия. -Т.: Академия, - 2001. - 72 б.
31. Христенко В.Б. Межбюджетные отношения и управление региональными финансами: обзор, проблемы, перспективы. - М., 2002 г.
32. Шарп У., Александер Г., Бейли Дж. Инвестиции: Пер. с англ.-М: ИНФРА-М, 1999.-XII.
33. Шохазамий Ш. Ш. Качество индустрии рынков: финансового и ценных бумаг. -Т.: Фан, 2004.
34. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение. – М., 2002г.

БАҲОЛАШ МЕЗОНЛАРИ

Дастур бўйича талабгорлар билимини баҳолаш мезонлари	
Назорат шакли, максимал баҳолари	Имтиҳон
Максимал баҳо	100 балл
Шакли (оғзаки, ёзма, тест)	Ёзма. Билет асосида, хар бир билет 5 та саволдан иборат бўлиб талабгор томонидан саволларга жавоб ёзилади.)
Муддати (хафгаларда)	Белгиланган санада
Саволларни баҳолаш қуйидаги мезон асосида амалга оширилади	
86-100- “аъло”	тадқиқотчи мустақил хулоса ва қарор қабул қилади, ижодий фикрлай олади, мустақил мушоҳада юритади, жавобларини илмий асолай олади, моҳиятини тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан бўйича тасаввурга эга деб топилганда, олиб бораётган тадқиқотнинг мазмун моҳияти ва ўзига хослигини билса, тадқиқот асосномасини шаклантира олса - (аъло) баҳо
71-85-“яхши”	тадқиқотчи мустақил мушоҳада юритади, фаннинг моҳиятни тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан бўйича тасаввурга эга деб топилганда, олиб бораётган тадқиқотнинг мазмун моҳияти тушунса - (яхши) баҳо
56-70-“қониқарли”	тадқиқотчи Молия, банк иши, солиқлар ва солиққа тортиш, суғурта иши, фанли бўйича эғаллаган билимини амалда қўллай олади, фаннинг моҳиятни қисман тушунади, билади, ифодалай олади, айтиб беради ҳамда фан бўйича тасаввурга эга деб топилганда - (қониқарли) баҳо
0-55-“қониқарсиз”	тадқиқотчи фан дастурини, фаннинг моҳиятини тушунмайди ҳамда фан бўйича тасаввурга эга эмас, тадқиқот ҳақида маълумотга эга эмас деб топилганда - (қониқарсиз) баҳо ~~бўлган~~ баҳоланади.

Тадбиркорлик ва бошқарув факультети декани **М. Тошбобоев**

Молия ва банк иши кафедраси мудири **О. Мелников**